

Theme:

Two issues are connected here: **ברית וחסד** and they reach back to Avraham. One is reflected in the theme of **ברכה**, the other in the theme of **עקב**. Together, they represent both aspects of the **מצוות** inherent in Avraham's discovery of '**אחדות ה'** which forms the topic of last week's parasha. **הביטו אל אברהם אביכם** is the haftara of **נחמה**.

Idealism is not the measure of **ברית** – value is; and value is measured only by internalization. Any attempt to define a hierarchy of importance in **מצוות** must reflect the idealism born of personal agenda, rather than of the **ברית** itself.

Structure:

From **מצוות** to **אחדות ה'**

ברכה

Analysis of the word **עקב**

Defining **מצוות קלות**

Values and idealism

Relating **ברית** and **חסד**

ברית וחסד as both **אברהם**

- OUTLINE -**THE CONNECTION OF עקב TO ואתחנן**

אם instead of **עקב תשמעון ועקב לא תשמעון (ח:כ)**

אבן עזרא – **עקב שחר באחרונה**

Ramban: metaphoric, as in "from top to bottom"

בע"ל הטורים לעיל מיניה כתיב היום לעשותם

ישמור לכם הברית והחסד sees it in **ספורנו**

The opposite of the **לבוש אורה** who sees it as 'the lowly (**עקב**) reward in **עולם הזה**."

פרשת שמע לוויה אם שמוע

The **גמרא** makes the connection between them also

למה קדמה פרשת שמע לוויה אם שמוע

Indeed, this is the theme of the parasha

Both as we understood it last week

And as becomes clear this week

מצוות

ושמרת את מצות ה' א' ח:

לשמור את מצות ה' י:ג

והיה אם שמוע יא:13

ושמרת... מצותו כל הימים (יא-א)

TORAH AS מצוה

כל המצוה היום תשמרון לעשות (ח:א)

ושמרתם את כל המצוה יא:ח

כי אם שמור תשמרון את כל המצוה הזאת (יא-כב)

THE OTHER THEME: ברכה

ואכלת ושבעת וברכת ח:

ארץ חיטה ושעורה... כל הקדום בקרא קודם לברכה (ברכות מא).
 מה ה' אלוקיך--מאה ברכות מנחות מג:
 וברכת ה' א'מ--מנין שכשם שמברכים על הטובה מברכים על הרעה --דיינך (ברכות מח):
 ולעבדו: בתפילה ספרי עקב מא תענית ב.

UNDERSTANDING ברכה

Distinguishing תפילה from ברכה

Relating ברכה and תפילה

It is here that we learn of the connection of אדם to bringing life to the world

Not just thanking God, but actually entering into the ברית of concern for the world with him

The dependency of ארץ ישראל which is לא כארץ מצרים (יא:י)

On מצוה and on ברכה

והיה אם שמוע תשמעו: מצוה is ולא יהיה מטר

ולעבדו: תפילה וברכה is לא היה אדם שיכיר בטובתן של גשמים

The deeper meaning of תפילה is that it *is* ברכה!

את הברית ואת החסד

There are indeed two things that are involved here: ברית which is מצוות

And חסד, which is ברכה-- a deeper relationship that is required for ירושת הארץ

Now there is a big חידוש in תפילה וברכה

But what is the חידוש of the מצוות here over what was clear at הר סיני?

We must understand because this is the critical point

The definition of the beneficiary of ברית

For the first time in עקב

THE WORD עקב

The Rashi and תנחומא: מצוות קלות

Not metaphor: crushed beneath the heel itself

Is this just one possible דרשה out of so many midrashim?

שמירה מראש עד סוף (2)

שמירה עד סוף ימיו (2)

בעקב אני פורע לכם דברים רבה (דף א)

SPECIAL CONNECTION TO מצוות

The way the word is used in נ"ך:

עון עקבי יסובני-

בשמרם עקב רב

הוריני ה' דרך חוקיך ואצרנה עקב

נטיתי לבי לעשות חוקיך לעולם עקב

עק"ב תיבות בעשרת הדברות (בעה"ט)

It must refer to the essence of the מצווה not the שכר surrounding it

This is פשט according to Rashi! Keep the מצוות coded by עקב: the מצוות קלות

מצוות קלות

What is meant here by מצוות קלות?

Inexpensive cannot be the meaning here because people are not דש the inexpensive מצוות

מדרש על משל המלך והפרדס contradicts this because it seems to say that there really is such a thing as קל וחומר only we *cannot* know what it is

The משנה אבות

But then what does it mean when we refer to a מצוה קלה?

The implication of the **תנחומא** that whatever is **נדוש בעקב** is what the **מצוה קלה** is!
 So says the **רבינו בחיי** openly
 Which makes it something of a tautology

VALUE VS IDEALISM

The meaning of **קלות** is not inexpensive, but cheap
 The meaning of **עקב** is a definition of our attitude towards **מצוות**
 It defines the **מקור** of **עשייה**, that which makes it a **מצוה** and not just a **מעשה בעלמא**
 VALUE

Values need to be internalized

עקב--בתו של רחב"ת מיד דקדקה בפסיעותיה

So what about the **הלך פרדס והלך** which implies that if we knew then we could really know what is cheap

That is the whole point: if what you get out of it is what is important then it is your own agenda

IDEALISM

רבי חנניה בן תרדיון

We do not even want you to *know* what to be idealistic about – too dangerous, that is the **פועלים**

CARING FOR ברית

רמב"ם לפיכך הרבה להם תורה ומצוות (סוף מכות)

כדי שיהיו ישראל עושין המצוות בשלם

The need to be **שומר ברית לך** in order for Him to be **שומר ברית לך**

This is a renewed definition of how to be **יורש הארץ**

But that means that this is somehow definitive of Avraham himself

For that is the real **ברית** that we refer to here of **ירושת הארץ**

That is the deeper key of **ברית וחסד**

אברהם

For there is one aspect of **עקב** we have forgotten

It is the original code for **ירושת הארץ**

ונתתי לזרעך את כל הארצות האל...עק"ב אשר שמע אברהם בקולי

The **הבטחת** given in this parasha were originally given to Avraham with the word **עקב**

וירש זרעך את שער אויביו עקב אשר שמעת בקולי – ונתנם ה' אל' לפניך – ואכלת את כל העמים

It is the *code* for **אברהם אבינו**

נדרים לב. years defines the life of Avraham and his mentality **עק"ב**

But I can see that **אברהם** is the source of **ואתחנן** and **עול מלכות שמים**

For that is **שמע ישראל-אחדות-מלכות שמים (מלכויות)**: Avraham the monotheist

But I never realized that he is the **מקור המצוות**

אברהם ומצוות

קיים א"א כל התורה כולה... שנאמר עק"ב אשר שמע אברהם בקולי (יומא כ):

אפילו עירוב תבשילין!

Proves that Avraham's relationship to **מצוה** is **עקב**, the basis of commitment

במצותיו חפץ מאד: זה אברהם שנאמר עקב אשר שמע אברהם בקולי

בשמרם עק"ב רב--ששמרם אברהם אבינו שנעשה רב (מדרש תהילים 2)

So **עק"ב** is the symbol of everything: **ברית-אברהם-מצוות**

THE TWO SIDES OF אברהם וקריאת שמע

Why should אברהם come to do מצוות?

We must say that the two פרשיות ק"ש are deeply related

עול מצוות must lead directly to עול מ"ש תחילה

From the same מקור of ה' אחדות that was Avraham's life work

For the חסד is what relates אדם to the מצוי ראשון

And is the source of חסד and ברכה

But ה' אחדות is also מחייב the understanding of אסתכל באורייתא וברא עלמא

For it means that the entire Creation is an expression of רצונו הפשוט

The same simplicity of existence which is אחד

This is the parasha of Avraham's achievement, and therefore the haftara reads

ישעיה פרק נא פסוק א

שמעו אלי רדפי צדק מבקשי ידוד הביטו אל צור חצבתם ואל מקבת בור נקרתם: הביטו

אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם כי אחד קראתיו ואברכהו וארבהו:

שמירה

Which is why it is specifically שמירה that is so important

Not "doing" מצוות but "keeping" מצוות

וישמור משמרת"י--ושמר לך הברית והחסד

THE PLACE OF EVIL

That is why the עקב is the destruction of everything

עקב ואתה תשופנו is the essence of Evil

A heel

The Zohar sees the נחש as utilizing the עקב of this parasha

The opening to רע

No משמרת, no treasure, agenda without caring for the פרדס

מבצבץ בכולו ארס הנחש

עשו of עקב and יעקב

מסילת ישרים : יעקב"ב-לבן גרת"י ותרי"ג

שמירת כל המצוות כולן בכל דקדוקיהן ותנאיהן-- מסילת ישרים

Anything less is an agenda

רבי כגלגול יעקב אמר הוי זהיר במצוה קלה כחמורה

MOSHE'S REVIEW

How unbelievably important Moshe's review is

Not just talk, but a mind-blowing new appreciation of what we thought that we knew

Nothing more important in the destruction of רע than to forget agendas

רבי חנינא בן דוסא שהניח עקבו על חורו

The smaller the thing, the more dangerous the evil

שלא נתגלו עונם לא נתגלו קצם

קמצ"א ובר קמצ"א – תרנגולא ותרנגולתא וגו' אשרי א' מפחד תמיד

This is the source of all נחמה

to stop being concerned for what we have figured out and start caring about the

משמרת